

PERIÓDICH POLITICH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRAS ==

PREUS DE VENTA

25 exemplars. Una peseta
Cada número. 2 quarts
Sorti á llum ab tota regularitat á lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

6-RONDA DE LA UNIVERSITAT-6
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Tot Espanya, portat á domicili. . . . 5 rals trimestre
Passos de la Unió Postal. 16 12. 14.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanem las circumstancies

LA MASONERIA
Y 'L CRISTIANISME

Aqueix fou lo tema que servi á un revenedor d'entradas celestials per un predicot que desde 'l cossi mostrejat dirigi als que 's trobavan al magatzem de la llana.

Va volguerse ficar ab la Masoneria, y ho va fer tan malament que ni per casualitat va tocar la flauta, per més que siga son instrument favorit. Va llansar tals bravatas contra lo que no sab lo que s' hi pescó, que vaig notar que més de quatre someras d' aquellas que tant los agrada rebre algun pinso d' aulfals celestial, giravan la vista com un be degollat, remenant lo cul de la cadira. Encara que ja sabem que brams d' ase no arriban á la Masoneria.

Dich, donchs, que va fer una comparació tan falsa entre la Masoneria y 'l Cristianisme, que jo, que soch francmasó y cristiá, vaig á demostrarli com aquestas duas paraulas son una mateixa cosa. es dir, que Cristo va ser lo masó més pur de la terra.

Lo lema de la Masoneria es *Libertat, Igualtat y Fraternitat*; donchs aquestas mateixas paraulas van estampadas á la bandera de Cristo.

Libertat. Pegueu una mirada per tot jo que 'an rodeja, y digueume si veyeu res, de lo que pertany á la Divina Providencia, que no respiri libertat. Deu nos ha fet l' esperit lliure; donchs lliure 'l vol la Masoneria. Deu no ha posat trabas al cervell pera que pensi d' un determinat modo; donchs lliure 'l vol la Masoneria; y en

proba que enclou ab maternal abressada á tots los sers que creguin en Deu, ab coneixement de causa; no com pretenen aquests ministres de corona á tremp de navaja, que hasta perque han escudellat pel clatell d' un nin l' aygua de la pegadella, pensantse ferhi creixe la llana, volen esclavisar las conciencias y sefnos creure que l' Esperit-Sant es un colom que no menja vessas. No; la Masoneria té per fills á tots los sers honrats y dignes que pensan y creuen en una Dignitat.

Iguallat. En totas las cosas de la Naturalesa regna la iguallat més armónica. Donchs aixís la comprén la Masoneria, y si no pot igualarla á lo menos procura imitarla lo possible.

Lo sol no es pas més calent pe 'l rich que pe 'l pobre. Al neix no hi ha cap príncep que vinga al mon ab traje d' or ni brillants, tots neixen del mateix modo; com tampoch no hi ha cap reyna que s' escapi dels dolors de ser mare. Igual es pe 'l pobre que pe 'l rich. Ve 'l bateig, y com que aixó es un article del magatzem, ja hi valen los quartos; y segons la paga li fan més ó menos llarchs los esquellots de campanas, ó be li remullan la clepsa ab cullera de plata. Ve 'l morir y tots som iguals. Pero luego se n' apoderan los *faldillayres*, y segons rajan las cinquenas lo fan anar al cel més depressa, encara que avans de créureli la llosa no li hagin fet pendre la *alada*. De modo que 'l Deu de aquesta patuleya son los quartos, y sense aquestos no hi ha cel, y aixó que Cristo no volia que fos rich ningú que 'l seguís, y 'ls deys: «Es més fácil que un camell

passi pe 'l forat d' una agulla de cusir, que un rich entri al cel.» Ves, donchs, si ho tenen brut aquests burots d' ánimas per anarse á menjar lo colom ab arrós; per més que cada dia tingan la fal-lera de ensejarshi resajantse en figura de pell de turró, y després hi tassin lo xavo ab taula parada.

La Masoneria no dona més importancia á qui té més diners, la Masoneria sols estima á qui te mes caudals de bons sentiments y honradés y 'ls emplea treballant, perque siga una la lley per tots los homes, com una es la Providencia; y en aquet treball inesant, (perque 'l treball es l' insignia de la Masoneria) iguala á tots los sers que están purificats ab sa Divina llum. Així veyém á presidents de repúblicas com Washington, Lincoln, Garfield, etc., etc., dar la ma á emperadors y á reys tals com Napoleon I de Fransa, Federich II de Alemania, Victor Manuel de Italia, etc., etc., y aquestos grans personatjes del mon profà, no 's desdenyavan de seure al costat de humils obrers, puig que la Masoneria 'ls iguala á tots sens distinció de heréu. Tots, no som més que humils obrers del Gran Temple, y treballém sens descans perque la llum de la rahó illumini á las intelligencias, per desgracia, impregnadas de la bava ensotanada. Si, nosaltres treballém sens reposar, no som com vosaltres, camálchs de teula, que no mes treballem mitja hora al dia y encara hi feu pa y trago y necessiteu un aprenent que vos tragini 'ls trastos de una par á la altre.

Fraternitat. Paraulas de Cristo, son: «Estimeuse com á germans.» La Masoneria

no te altra aspiració que reuni ab fraternal abràs á tots los sers que pensan y creuhen; com germans som ja los que 'ns amparem ab son maternal reddó. Lo dia que tots 'ns estimem com germans la Masoneria haurá compler sa missió y serà felis.

No 's val del punyal ni del crim com va dir Mossen Sermo-sermonis; y tanes aixis, que l'home que ha alsat lo bras per ferir á un próxim, es indigne de entrar á la Masoneria, puig que detesta la pena de mort; jamay illuminarán sos temples las flamas de la Inquisició carbonisant á germans pel delictes de no anar á veure com alsan la camisa á un home.

Anyadeix aquest sapientíssim sang de ruch del contrabando de la barraca dels pecats que 'ls franc-masons 'ns encubrim ab la caritat per fens ben veure. Diguins aquest senyor sermonaire si ha vist may que la Masoneria hagi fet caritat per ostentació, al contrari, que sempre oculta 'l benefici; tot francmasó pensa que 'l practicar la caritat no es un mérit, sino una obligació que tenim tots, de donar lo que 'ns sobra mentras hi hagi qui li fa falta. No fem com aquets car-catòlics de cap de martell que sempre demanan caritat á la salut de Sants que no menjan y de Verges de fusta.

Després se destá ab impropis, dihent: que no mes vivim per l'amor material, encarrengat á las mares de familia que 's guardin de nosaltres. ¡Ah trutiman! quin modo de fer propaganda á favor vostre per poder mes ben triar las majordonas. Mes li haguera valgut que aqueix punt no l'hagués tocat; perque tan prompte va parlar de amor libre, tots los concurrents van pensar ab un germá que te aquets arrenca caixals de seny, que també te 'l mateix ofici, que va saber engreixar per tres voltas á la seva majordeneta, que no cal dir si es jove y guapa.

Nosaltres franc-masons 'ns casem, tenim familia y estimem 'ls fills ensenyantlos á ser honrats y dignes, no fem com vosaltres que 's feu dir pare per tot bitxo y que 'ls mantingui l'estat, y ni siquiera paguen contribussió. Tant es aixis, que segons estadística, Vich es la població de Espanya que hi ha, relativament al número de habitants, mes clepsas coronadas, donchs també es la ciutat que la casa de Maternitat está mes poblada.

Qualsevol dia que aquest ministre del banch de fusta corcada, li passi pel meló, que segons lo tatj lo te molt vert, de fer una parola tractant de la Masoneria, se fassi compte que Jesucrist va ser lo primer Masó y que nosaltres procurem seguir ab tot y per tot los seus divins principis, que nosaltres l'adorem y l'hem venerat sempre y no com vosaltres, que ja va tenirvos que perdonar desde la creu dihent: «Perdoneu-los, que no saben lo que 's fan.»

VIRGILI.

EL CÓLERA

Jo per mí del mon me torbo; aquest mí no vindrà; tan esporádica com morbo, lo cólera 's molt torbo y sap que 's pot canar.

Mes per mí no estranyaria que 'l desin oficialment, perque tothom te mania qu'ha de venir algun dia próxim d'aquest mes present.

Y després, convé que vingui; jo no vull dir que 'l govern lo protejeixi y mantingui, ni que la tropa retengui per por d'anar á l'infers.

No perque se li subleva, no per xo, pero convé que vingui; perque la seva, es posar á jou sens trova las personas que morís.

Y convé scampar las tropas á fora, y prop del francés, hont beben y apuran copas, li guardin benbe las sopes pe 'ls d'Espanya y demés.

No vindrà ni farà estragos com din algun animal; farà suspensió de pagos, y anirà á favor dels vagos que 's peñen 'l capital.

La boca estarà de broma; jugant á baixas, molts arreplegant en la poma, y algun ximple 's farà home ple de colèrics benols.

No, jo no vull ser heretj, crech... que daré molts quartets al curander y al metje que tenim molt gros lo fetje, inventa nous remeys

per curar lo mal de rampa colèrica, y colerics d'aquells que patia 'n Xampú, y fent trampa, sobre trampa, farà progressos divins.

Se dará la sopa als pobres, se tanaràn los tallers, y 'l rich com que te de sobras, dihent que fa bonas obras parará malis y totes.

Y als que gos quoyim la vida treballant honestament, nos darán la despesa fins que desguen per fúndia la penja; jura, testis!

Ben un cólera profundo, horrós y horripilant, revoltat y furibundo, dolorós y tremebundo gegant y espelmant.

Será un cólera tremendo, carnatós y desgrenyat, terrorífich y estupendo, infernalísim y horrendo, fulminant y enverinat.

Será cólera que ataca; pero lo que 'm sembla á mí que serà per mes que 'n raca, la crisiada de butxaca que ja la tenim aquí.

Si lo cólera venia per un cas inesperat, jo una recepta 'ls daria que de pet 's curaria, d'un remey que ja es provat.

Peró no vull ser xarroye, y no diré 'l meu secret fins que 'l cólera s'enlayre, y siga infestat tot l'aire de microbes; ¿os mal fet?

No, y ben clá 's ho faré veure: si dono un remey com cal, un favor m'hauria de feure que jo no 'l podré retreure, si m'hi fa res pensá algun val.

Y si 'l deya desseguida, com que 'l cólera no hi es, m'enjagarán á dida y no tindrán enídia lo remey que jo 's donés.

Aixis es, qu'han d'esperarse fins que 's vingui algun tropell; y si volen ben curarse ja ho saben, ¡espavilats!

y anirán nets de ventrell, si envian una curieta á casa de un serridó ab mil céntims de peseta, en sellos ó altre coqueta que tingui circulació.

Frederich Oury

Com ab aixó de la calor fins lo que llegis necessita distracció y no emparenyis gaire, torcans á clicar la sessió de teatros, que 's una cosa bregera, y que vindrà á ser com una especie de bany per refrescar al lector, que be prou ho necessita en aquestes temps de crisi, robos, conservadors y altres plaques.

Comensan.

CINCO ECURANTE.—Per ara res de nou. Lo debut dels Cadas una lletra molt grossa al cartell, pero res més de particular.

PARELLÓ ISÉRIC.—Quant toca la banda de Ingenyer s'enten menos cops de bombo del regular. Los demés dias que 's nota den só la de Luchana y no es per falta de instrumental. Lo que té la empresa de las cadiras del passeig de Gracia haurá vist una mina ab lo tal pabelló, puig abir vaig veure que ja 's tenia devant del mojonat siti. Los dilettants de passeig mesibla obtindran per estar á fora, perque com s'estalvián dos quartos, es mes económic y dirán que s'hi está ab mes comoditat.

ESPANTOL.—Doña Juana.—Dona regulars entradas; no obstant las noticias del cólera han influit en que dit subjecte penetri fins en los teatros. Lo desempenyo de la obra en la part musical bé. En los demés details, recort tenen alguns de la tropa Francesehina.

TEATRO LISIQU.—Se diu que Mr. Pasteur hi donará concerts de Microbis; perque alló de que tenia de venir en Gouand y en Gayarre, etc., s'ha tornat aygua de botzatas.

TEATRO RIZAR.—Per ara sols puch dir que 'l divendres hi haurá ópera.

RETISO.—Hi ha tendencia en explotar lo genero catalá, puesto que se tenen contractats alguns artistes coneguts ja del públich. Lo Música de regiment, jaguet estrenat lo diluna, la lletra ja es coneguda. La música boniqueta. Un aplauso mereixerá cada nit la senyora Torres en la arista que té en la quinta escena.

TYOLO.—Ja 's avisaré quant tenen que durar las representacions del Parthenon; sols vaig desde fora que té entradas l'Ignasi Elias. Senyal de que va bé. Un aplauso á Solé-Moragas y Mazzi.

NOVEDADE.—En la impossibilitat de poder estendre aquesta revista, porque lo director del periódich tal volta me diria prou, daré una petita ressenya de la tropa Scalvini que actua en dit teatro.

Las dos obras posadas fins avuy son Boccaccio y Desquicia.

La compayia es bona; lo coro nitric y mereixen menció los artistas senyoras Roselli, Soave, y 's senyor Poggi, Bianchi, Magnani y Battachi.

Ara fins un altre dia.

LIXET

Barcelona ja no es aquella ciutat que tenia fama de ilustrada.

De aquí en avant sols tindrà fama de catòlica, que es com si diguessim de ximble.

Son Ajuntament, en lo qual constan duas notabilitats métricas, los doctors Robert y Mascaró, ha aprobat gastarse vuytanta duros en cremar cera al Sant del gos, en Roch, á fi de que ell tiri un memorial pe 'ls bigotis de Deu, demanant que liuri á la ciutat dels comptes del cólera.

¡Volen res mes ridícul que gastarse vuytanta naps en pregarías quan lo cólera s'está acabant per Fransa!

¡Voldrán fernes mamar lo miracle de que si no ve 'l cólera se deurá á Sant Roch ó al gos!

¡En quina ciencia creuhen ó coneixen aquestos doctors pastanagas que votan misas per curar ó prevenir enfermetats infecciosas!

¡No 's posan ab semblants actes al mastí!

nivell dels animals que van a Lourdes a cararse geps de boladost

¡Santa innocència! Doneu-los un pot de encens i una hostia consagrada per estudiar lo microbi, perquè, ó Deu ho pot tot ó Deu no pot res. Però feu que estudiïn ab gorra de cop.

Del demás Ajuntament no ho estranyem. Tenen l'ofici de conservador y han de fomentar la llana.

.. ..

Un periódich que s'ha entretingut en fer llista de robos, l'ha trobat tan grossa, que se ha esgarriat de la estadística.

Carambas, y que per ben poca cosa s'espantan.

¡No mana conservadors!

Donchs ja se sab.

No mes van a dojo que capellans, polítics caragirats y bandolers.

.. ..

Molt será que l'actual ministeri conservador no acabi a trompadas.

Es lo cas que 'a Romeret, que ab la seva cavalleria de husars se creu poch menos que un Deu immortal (ministerialment parlant), ara ha donat un decret sobre cementiris que ha apestat molt als nassos de son mestis colega 'l de Foment, per qual motiu las malas llenguas fan corre que 's tenen un carinyo tan extraordinari, que podria acabar com un empleat del carretó y 'l llas y un gos de pressa.

Per ara tot se reduheix a saber qui farà de llasser y qui será 'l gos.

Y per mí, tractantse de la gent de las conservas, me sembla que 'ls capellans no sortirán ab la seva.

.. ..

De Madrid s'empenyen en donarnos cada dia una gran noticia:

«¡Los esquerrans no s'entenent!»

Escollint: ¡qué s'han entés alguna vegada!

Donchs diguin:—Los esquerrans fan com sempre: volen turró y no saben per quin camí anar a buscarlo.

.. ..

Copió:

«El corresponsal de Constantinopla del Journal de Geneve suministra los siguientes detalles respecto á los gastos del Sultan. Este soberano, en bancarrota, gasta anualmente 80.000.000 de francos en él, eunucos, sultanas y cortesanas que residen en su palacio. Tiene 300 cocineros, 200 asistentes para conducir los manjares, 10 maestros de mesa y 10 mayordomos. Hay 10 empleados para extender los tapices donde dice sus oraciones, 10 individuos para tostar el café, 10 criados para limpiar sus pipas, 12 asistentes para cuidar su ropa, 8 individuos para encender los candelabros, 8 más para cuidar las pajareras, 100 marineros para remar sus lanchas en el Bósforo, 5 remeros, 2 peluqueros y 250 cocheros y mozos de cuadra. En todo 4.000 personas vivan á sus expensas.»

Y entretant se moren de miseria molta gent de Turquia, igual que per Espanya no falta qui sense fer res tot li sobra y

qui treballant com un negre no pot menjar pa.

¡Oh qu' es inmillorable la Societat en que vivim!

.. ..

Diuen alguns periódich de Madrid que 'l pregoner del senyor Lleó n.º 13 á Espanya ha buscat pessigollas al govern per veure si se evitava la publicació de certa obra sobres en Pio IX, que veu la llum á Barcelona.

Suposém que deu referirse á la obra de Lleó Taxil *Pio IX ante la historia*, que edita la casa Bosch, Acha y Compañía.

Nostra enhorabona als editors. Están tant de pega la gent de mitra y casulla, que basta qu' ells perseguixin qualsevol cosa per alló mateix tenir sort.

Lo que no logrin los anuncis de la casa editorial es mes que probable que ho conseqüixi la propaganda leta pe 'l clero.

Avuy ja 's pot ben dir:

¡Ditxosos los excomunicats!

¡Ah! Se suscriu en las principals llibrerias á la obra *Pio IX ante la historia*.

.. ..

Lo duch de la Torre está molt mal.

¡Pobra esquerra!

Y lo mal del duch es una inflor á las camas.

Ja ho veig, pobre home.

Aixó son conseqüencias de corre tant... per arribar al presupost.

.. ..

D'ensá qu' en Sagasta es á la oposició que 's torna mes liberal per en Riego y en Bernat Xinxola.

¡Quina barra corre pe 'l mon!

Com si no sapiguésem dé qui 's tracta al parlar d' en Sagasta.

Tapa, noy, que la decencia política s'abrava.

.. ..

A Madrid s'ha sorprès un empleat de correus *irregularisant* cartas ab valors.

En manant los conservadors..... ¡carambola!

.. ..

Lo cólera se 'ns acosta á la frontera.

Pero en cambi en Cánovas y en Pidal se 'ns allunyan.

¡Respirém tranquils!

.. ..

Don Carlos setó lo mamarratxo diu que renuncia al trono de Fransa.

¡Quina abnegació!

Igual que jo renunciaria á ser rey de la lluna.

.. ..

Llegeixo en un periódich local:

«El rey llegó á Pamplona al medio día, asistió al *Te-Deum*, revistó las tropas y se fué á los toros.»

¡Qué's volen jugar que si digué que tot aixó es molt propi de reys lo fiscal hi tindria que dir!

¡Quartels! ¡iglesiast! ¡toros! ¡¡¡quanta nacionalitat!!!

¡Ey! consti que jo no dich res.

¡Ja estaria ben fresch que digué lo que 'm sembla!

¡Visca 'l rey... tant com pugui!

.. ..

Alguns periódichs fan corre que á conseqüencia de la qüestió *cementirihesca* lo papa retira son nunci de Madrid y vol trencar las relacions oficials ab Espanya.

Aquí se qui he cab alló de

Lástima grande

que no sea verdad tanta belleza.

Pero no cal ferse ilusions.

Mentres los Mónstruos, Tupés y Orelluts sigan los encarregats de ternos felissos, ja podém girat full en res que puga convenirnos.

GANT D' AMOR

I

¡Amor meu no un poema en ta llengua descriptiu ta grandosa enciere intento; puig no soch ni poeta per semblansa, ni capde d' expressar quant per te sentor mes, si ma lira y Musa 'm fan flansa inspirantse un sol cant, ja m' acointisco tot cantant, convenent de que qui canta, de vegadas, per sort, son mala espanta.

II

Presoner soch ben teu: tu te 'n gaudixes no tenent compasió de ma tendresa y amoros y 't complas y 't divertixes ¡aj! jugant ab un cor pió de tristesa y absent de men fa pensse conxites que soch débil y no' falta fortalansa per arrencar d' arrel la penosa feta que no 'm fore la mort si alló fos morta.

III

Lo ser meu tot encós no pot lliurarse de las flamas ardents y vol morirse extranyit de las llamas puig ben dirse que las llamas fins d' un dich per abrense á un esprit que janyu pot consumir... ¡Ah! si al menys mon esprit morir podia, Amor meu, tant torment no sofrira.

IV

Tot volent satisfer ma joventut semadora de dixas ben volgudas, solemant satisfer las sapigut ta ambició, fentli oferta de perdudas esperansas: si no ad cop ha pogut aconeer son desit; que lameresculas son las penas que 'm causan ¡poca solta! ¡Ni gosaria, he pogut Amor, cap volta!

V

¡Per qué aixó tant abuse de ma tendre sér ayant? ¡qué te he fet, Amor crudi! per qué aixó la salut que 'n tinc per vendre vols robarmela té? ¡per qué 't anhel que 'm rogega per ser ben prompte gendre convertirlo pretens en amarch fel!... ¡Oh! la Lluna de mol hores ab paciència y poder trobaré la de Valencia!

VI

¡Tant tranquil y trempat que un temps vivia no somiant ni dormint, ni gens despert il-lusions de cap mena! ¡Fueset dia aquell dia en que aquet cervell tan vert de ma clocha, per una ximploria, va ferm' veure del modo mes complet 'l adagi aquell antic: *Qui se ho vol... té se part!*... ¡es vritat!... ¡nyya un consell!

VII

Jo que del predominio comparm' creya d' aquest rey tant tírr que Amor se diu; jo que avans, molt burlesc, sempre m' reya del company quovellor d' Amor castiu, he sofert la venjanca; 'l ser m' ho Goya. No s' pot dir bé que si noch no s'aga—din cert refú: jo 'l reformo y dich—No digas bé, ni sent distre 'l sench, si 'l sench no diges.

VIII

Orgullós,—don romansos!—exclamava
las novelas d' Amor ben poch legirit:
las escenas d' Amor per alt passata
perque fàstich me feyan advertint
que m' semblava impossible y no m' entraba
d' Amor ni un cas històric molt sovint...
y avuy víctima d' Ell, fent l' orní y massos,
m' fa escriure aquest cant; no es cap romanso.

IX

De tu vich ben esclau, Amor grandíssim,
y no ho sembla perquè no se 'm conix,
ni ho demostro tampoch; pro es ben certíssim
que ma vida esclafada, 's consumeix
conseruant sentiments d' Amor puríssim
lo meu cor que ni sols consol mereix...
y, si ho dich, sols mereix com à just castich
l' estat meu, per exemple, escarni ó fàstich.

X

Cantar ja més no puch perquè m' exalta
aquest full cant d' amor; me fa entristir
la pensar, tot cantant, que 'l bé que 'm falta,
per dissort, ni tenintlo 'l puch tenir;
tinch fa temps la meua ànima malalta
y no està per cansons; no ho pot sufrir;
tu, ma lra, penjada t' vull d' un clau
y vosaltres, oh Musas... Adeuiau!!!

PRET DEL CARRIL

Escolti, senyor rector de las Cortes de Sarrià:

¡Es veritat que vostè sempre que hi ha alguna defunció al poble, dona ordre á las familias del difunt de que vagin á comprar las atxas á un determinat cerer de Barcelona?

Escolti: ¡Es pensar mal creure que vostè hi té lo tant per cent?

Y continuhi escoltant: ¡Es veritat que en cada mort vostè juga á la barrotada, es á dir, barrota tota la cera que entra á la iglesia y no 's crema?

¡Caram y com s' espavila, senyor rector de Las Cortes!

No obstant, los del coro sembla que van amagarli l'ou comprant las atxas allí ahont va donarlos la gana sense fer cas de vostè, y quedante á la part de fora de la iglesia pera privarlo de fer la gran barrotada.

Es veritat que vostè podrà dir que son uns heretjes, pero ells en cambi no 's han deixat ensarronar.

¡Y qué será, senyor rector, de son ofici, lo dia que ningú 's deixi ensarronar?

¡Ay! Ni als encants podrán vendres las butifas, ni per las tabernas se pagará lo cantar absoltas.

.. ..

Lo dia de Sant Antoni va celebrar la germandat de aquest nom instalada á Premiá de Dalt, la festa del seu patró, habent-hi ofici, música celestial y pròdica.

Lo cridaire del cubell sagrat, seguint las petxadas de tants y tants altres bramadors de cossi y sabre, llenat grans crits contra las germandats que no gastavan cera en sants, aludint á una que n' existeix á Premiá ab lo nom de La Beneficcia, que en lloch de gastarho ab cera per engrèixar capellans, reparteix carn, gallina, pa, etc., als pobres.

¡Y aixó critica 'l senyor predicador! Donchs bé per la La Beneficcia.

... ..

La fe catòlica es natural.

Així com hi ha natiners de part de vespri, també hi ha catòlics de part de nit.

Figúrintse vostè un catòlich que á la nit proposa anar á dia següent á la casilla dels brots del portal del cel, perque allí li donguin lo pasaport per anarse á empassar la santíssima bossa del cos de Deu y després visitar un quants trosos de fusta ó guix, murmurant, com es natural entre catòlics, un m' arrepencheixo entre dents, y dich entre dents, perque aixó no 'ls baixa tant avall com lo cos de Deulos hi ha baixat, á fi y afecte de guanyar lo jubileu.

Y figúrintse també que al ser al dia següent, aquell catòlich carregat de mandra, no fa res de lo proposat perque te de al-sarse massa demati y la seva voluntat no arriba á tant, deixantse perdre las mil indulgencias que aquest acte li hauria valgut y que podia cotisar al anarsen al altre barri.

¡Que 'ls hi sembla de aixó? ¡No es vritat que la fe catòlica es extraordinarilissima? Advertintlos que aquestos son los mes. ¡Ah catòlics...! ¡Si contan ab aquestas espasas, ja os prometo que fareu torrolia!

.. ..

La sotana de Artesa de Segre (Lleyda), va dir, al anarli á demanar un algo per las familias dels fusellats de Santa Coloma:— Teniu, encara que no son dels meus, contribueixo ab dos rals á la suscripció, perque no vull fer cap paper ridícul.

¡Ajaja! vetaquí un sotana diferent de tots los altres.

Á propòsit del sotana de Artesa de Segre.

Un dia veyent que á missa hi havia molts forasters va exclamar:

—Jo no dich la missa pe 'ls de fora, sino pe 'ls de la vila.

Als pochos moments la iglesia estava casi vuyda.

Y mes sobre 'l rector de Artesa.

Un altre dia veyent que hi havia devots que deixavan lo mercat per anarsen á missa, encara que ab mànegas de camisa, quadrante com un cabecilla carcunda, exclamà:

—Tots aquestos que van ab màniga de camisa, que marxín de l' iglesia.

¡Farian lo favor de dirme quin es lo Hanut, que després de aquest miquel, vol acostarse may mes á cap iglesia!

Perque está vist, que

Qui vulga anar á la iglesia ben previngut te de estar aixó: sino vol deixar la pell á la vora de un altar.

.. ..

Lo divendres passat varem explicar una hasanya sotanesca, qual atque varem dir que era lo rector de 'la parroquia del Andreu de Lleyda, y com lo tal rector ho ha sigint l' autor, nosaltres, guiats per nostre esperit de justicia, volem donar á cada sotana lo que sigui seu, com ho probem y

com ho probarem mes encara lo dia que vingui aquella ocasió.

Pues bé; l' autor de aquella sotanada fou un beneficiat de la catedral que 's diu mossen Casas.

Ab tot lo gust ho rectifiquem, ja que per aixó no pert gens de sa importancia lo fet.

XARADAS

En lo mercat de total vaig comprar un dos ferrens, molt barato y molt primeru á un pagó molt pros y alt.

Immens n' es la primera, dos girada es aliment, lo girat de flors se fa, lo tal cyna de fuster.

Dal tomino surt l' au dos que se sol tirar á l' olla, mes d' un hom qu' es du total scus duple en lo mon se trova.

L. L. MULLÁ

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

ROMBO: — M. Nap. Maria-Pit-A.
XARADA: — 1.ª O. ch.
2.ª Pa. pò.

Tipografia LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 6 Barcelona

CORRESPONDENCIA

Jep Llist: Vostè es molt atrevit. ¡Dirne varcos de lo que envia! — S. Washington: La xarada no fa 1 pes per massa dolenta verificació. — Ernest de Pala/fruyell: No anirà bastant. — Xich: La poesia dels fusellants no pot anar. Lo fiscal hi rememaria la oia. L' altra se tindria de arreglar tant, que no hi prometem res de cert respecte á sa inserció. Las noticias molt bé, son bona raga de Mal temps. — M. S. B.: També se podia petris del mateix mal que l' anterior. — Ca Jose de Gramollers: Anirà sa última poesia. — Un Barcelonés: També es un xich perillosa sa poesia. Veurém, no obstant, si podrém ferla passar. — J. To: Formem sa coquera. — M. Gardó: Anirà son epigrama. Ja degué veure arreglat lo que demanava. — Senyor Sotras: Bastant arreglat li posarem alguna cosa. — Pepetó Canari: Sa poesia no pot anar, principalment, per car sense distinció consonants y assonants. — Jaume Eguayua Ribot: Anirà algo. — L. L. Mulla: Be las caborias, y lo demás també; li farém tot lo que 's pugui. — Sastre de Pala/fruyell: Li posarem alguna cosa de lo qu' envia. — Casas de catre: Es bon xich impropri lo metro de sa xarada, y ademés no gayre ben verificada. — Un Nari-Amerós: ¡Llistima que sa poesia no estés millor, puig l' assumpto es bó! Tal com está, no es aprofitable. — Pepito Casas: Anirà algo. — P. Trob: Anirà 'l quint de paraulas. — F. H. Gralla: Lo Escandó, no fa pron bon pes. — Noy Lluc: Molt Anirà trenes caps. — A. Russat: ¡El senyor, aqueixa es del género que fa per cas. — Sir Byron: N' anirà bastant. — F. Sobrenans: Anirà algo. — Un comparandó: Hi falta correcció á la poesia. L' epigrama be, y gracies de las noticias. — R. Roy: Anirà á son temps. — Arrieta de Etes: No fua. — Nach Natrat: Anirà algo. — F. Huete: Anirà 'l Miracle. — Noquei-mort: La idea be, pero 'l desarrollo es feix. — F. Sobrenans: Anirà algo. — J. A. y R.: Be, home; vostè s' entusiasma ab los E. Si las ideas adelantadas se fixan en son coloret y ho agafa ab afició, pot fer algun bon servey á la humanitat burlesca de sotanas, casellas, fustas de general y cascos de ministres. Si no ho compen, piton per vostè. Lo que tenis ho retocarem, insistentment per ministrar. — Joan Ferris: ¡Ay que l' está be l' spellido! Lo que envia es una fardasseria. — Xich: Rebrems sa última. Respetin lo del anterior. Escrigui, que ho deixará de fer la guita á mes de castro galgues de la civildad, vulgo escotanas. Lo Jo anirà retocat. — A. B. y D.: La intenció de la poesia es bona, pero 'l desarrollo no fa. La notida be; gracies. Vol sempre cap allatós.